

Ob zatonu leta . . .

Jutro sedaj tonečega leta je ožarjala krvava zarja, ki po starem izkustvu ne napoveduje lepega, mirnega vremena. Leto 1939. res ni bilo leto miru, marveč leto težkih mednarodnih sporov, ki so se razvili v vojni spopad. Ko se je to leto kot novo rodilo, ga je pozdravil vojni hrušč in trušč, ki je takrat še divjal v Španiji ter divjal na Kitajskem, kjer še zdaj ni prenehal. Ko pa bo to leto zatnilo k svojim prednikom v večnost, mu bodo po raznih delih Evrope in sosednjih morja v slovo grmeli topovi, brneli bombniki, pokale bombe in mine.

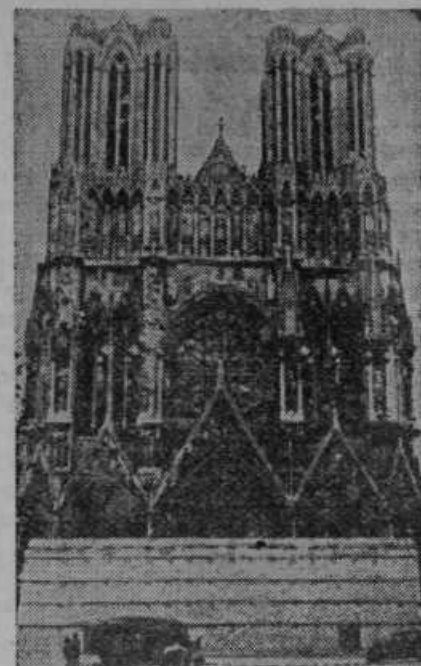
To je leto gorja, ki se je rodilo iz težke mednarodne krize. Ni se ta kriza začela še le v tem letu, marveč sega vsaj 3 leta nazaj. Zunanji minister Italije grof Ciano je v svojem govoru v italijanskem stanovskem parlamentu 16. decembra rekel, da je voditelj italijanskega fašizma Mussolini že 1. 1927. napovedal, da se bodo evropske države med letom 1935. in 1940. znašle na razpotju evropske zgodovine. S tem je jasno označena pomembnost časa, ki v njem živimo, in usodnost dogodkov, ki se vršijo in ki bodo odločili, kam se bo Evropa obrnila in kako bo v bodočnosti izgledalo njeno lice.

Dogodki, ki so dovedli do velike evropske krize, so se v pospešenem tempu odigrali od pomladi 1938. V marcu tega leta je Nemčija pridružila sebi Avstrijo. S tem je dobilo dotedanje evropsko ravnotežje prvi občutljivi sunek. V septembru 1938 je konferenca 4 velesil (Nemčije, Italije, Anglije, Francije) v Monakovem sklenila, da se z Nemci naseljeni sudetski kraji odcepijo od češko-slovaške države ter se priključijo Nemčiji. V marcu 1939 je nemška vlada sprejela sklep, da zasede Češko in Moravsko ter si nju pridruži v obliki protektorata. V prvih tednih aprila tega leta je Italija anektirala Albanijo.

Tako se je usodno razpotje vedno bolj pripravljalo. Naval nemške vojske na Poljsko 1. septembra letos je imel za nasledek, da sta Anglija in Francija napo-

vedali vojno Nemčiji. Na kopnem še ta vojna ni vzplamtela z vso močjo, na morju in v zraku pa divja z vso srditostjo. Vzporedno z Nemčijo podvzema svoje akcije sovjetska Rusija, ki je zaradi nenapadalne pogodbe, sklenjene z Nemčijo, dobila možnost, da si prisvoji vzhodni del Poljske ter si zasigura nadoblast nad 3 baltiškimi državami: Estonsko, Letonsko in Litvo. Ker Finska ni hotela pred ruskimi sovjeti na kolena, so jo sovjeti s svojo vojsko napadli. Vojnih lovrik si sovjeti s svojimi vojaškimi podvigi doslej niso pridobili, dosegli pa so to, da je bila boljševiška Rusija izključena iz Zveze narodov.

Evropa je v letu 1939. prišla do točke, ki je na njej zapisana pomembna in usodna beseda: razpotje. Upamo, da bo prihodnje leto prineslo odločitev, ki bo predpisala za vse narode in države samo eno pot, to je pot pravičnosti in enakopravnosti za vse narode: velike in male. Naša država čaka na tako odločitev ter jo pripravlja s svojo nepristranostjo v sedanjem vojnem metežu. V svoji nevtralnosti moramo biti močni, ker se v sedanjih

Na škofijski cerkvi v francoskem mestu Reims so ravno dokončali popravila poškodb iz svetovne vojne, ko je izbruhnilo sedanje klanje. Krasno stavbo so za morebitne napade iz zraka zavarovali z vrečami peska

razmerah na svetu pravica ne more uveljaviti brez moči, ki daje pravičnim zahtevam potrebni poudarek. Moči pa ni brez notranje državljanske sloge. Letošnje leto je to velepotrebno slogo v naši državi ostvarilo.

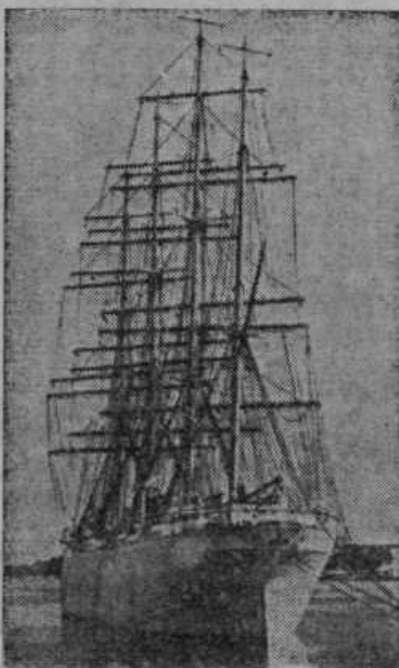
Sporazum s Hrvati je nakazal tista načela, ki se po njih naj preuredi ustrojstvo države. Mednarodno načelo, za čigar uresničenje se bojuje sedanja vojna v Evropi, se glasi: vsakemu svoje. To je tudi tisti vidik, s katerega se vrši naša notranja državna preureditev. Enakopravnost Hrvatov in Slovencev s Srbi se ni mogla uresničiti v strogo centralizirani in uniformirani državi. Potrebna je bila nova osnova: resnična in močna samouprava v popolnem skladju s samobitnostjo hrvatskega in slovenskega naroda. Državna preosnova je povezala Slovence, Hrvate in Srbe v trdno falango, ki bo z vso močjo branila obstoj in pospeševala napredek naše jugoslovanske države.

General Oesch, šef finskega generalnega štaba

Finsko mesto Wiborg ob južni obali so zavarovali Finci proti ruskeemu topniškemu ognju z vrečami, v katerih je pesek

Finska jadrnica z Alandskih otokov polaga mine, katere branijo prehod sovjetskemu brodrovju

Finci so se umaknili v notranjost dežele z 200.000 severnimi jeleni